

Mediální výchova ve světě

Je nesporné, že vliv médií ve společnosti stále roste. Média přispívají nejen k šíření kultury a poznání, ale stále větší význam se ve vyspělých zemích světa příkládá nutnosti kritického přístupu k nim. Přístup k zařazení mediální výchovy do školní výuky se potom v různých zemích světa liší. Někde se kloní spíše k tvorbě mediálních produktů, jinde preferují spíše analytický přístup k médiím a rozvoj kritického myšlení. Optimální je však u žáků rozvíjet oba směry.

Jaké je pojetí mediální výchovy v USA, v Kanadě, ve Velké Británii či v Austrálii?

Celospolečenská potřeba mediální gramotnosti se začala projevovat již v průběhu padesátých a šedesátých let 20. století zejména pod vlivem komercializace médií ve Spojených státech amerických (USA). Do systému školní výuky byla mediální výchova nejdříve integrována právě v USA. Velký tlak k zařazení mediální výchovy do školní výuky byl vyvíjen zejména ze strany rodičů dětí. Dětem totiž činilo obrovské potíže odlišit informace ze zpravodajství od reklamy. Považovaly je za stejně důležité. Přesto, že lze USA považovat za kolébkou mediální výchovy, není systém její výuky rozvinut tak jako například ve Velké Británii nebo v Kanadě. Výuka mediální výchovy se v různých státech USA liší. Její systém je právě díky množství států velmi roztržštěn a neexistuje jednotná vzdělávací politika. Ve vzdělávacím systému je mediální výchova integrována do osnov literatury a umění pro základní a střední školy. Převažující podíl výuky je zaměřen na získávání praktických dovedností v „životě s médii“. Charakteristické pro USA je také významné zapojení neziskových organizací, které se cíleně mediální výchovou zabývají především prostřednictvím různých projektů a programů.

Kanada se jeví jako nejúspěšnější země na poli mediální výchovy. V devadesátých letech proběhla v kanadském vzdělávacím systému kurikulární reforma, která významně ovlivnila také mediální výchovu. Rámcová kurikula pro anglický jazyk se zaměřila na nezbytnost kritického přístupu k různým druhům a formám informací. V současné době je mediální výchova jednak součástí předmětu anglický jazyk, jednak je vyučována průřezově. Cíle týkající se mediální gramotnosti byly zahrnuty například do společenských věd, výchovy k budoucímu povolání či občanské výchovy. Hlavním cílem mediální výchovy v Kanadě je rozvíjení kritického myšlení a rozvoj aktivního občanství.

K úspěšnějším zemím na poli mediální výchovy se řadí i Austrálie. V australském prostředí je mediální výchova součástí vzdělávacího systému od devadesátých let 20. století. Mediální výchova je zařazena do kurikul všech místních států. Australané vnímají mediální výchovu především jako nástroj kulturní ochrany před přílišnou amerikanizací. Na středních školách existuje specifický předmět media studies (mediální studia). Mediální výchova je zároveň integrována do anglického jazyka, společenských věd i dalších předmětů.

Dlouholetou tradicí mediální výchovy se může pyšnit Velká Británie. První zmínky o mediální gramotnosti se objevují v osmdesátých letech 20. století především jako výsledek snah integrovat mediální výchovu do výuky angličtiny. Zprvu měla být nástrojem, který měl studentům pomoci rozlišovat mezi „dobrou“ a „zlou“ kulturou. Díky novému středoškolskému kurikulu má mediální výchova od roku 2007 své pevné místo jako samostatný předmět, i když tematicky navazuje a doplňuje anglický jazyk a anglickou literaturu. Cílem mediální výchovy je výchova aktivnějších, kritičtějších a náročnějších konzumentů médií. Britské pojetí mediální výchovy je zaměřené na kritickou analýzu sdělení na jedné straně, na straně druhé na tvorbu vlastních sdělení. Mediální

výchova v britském prostředí ideálně integruje oba koncepty mediální výchovy – tzv. kriticko-hermeneutický (založený na kritické reflexi médií) a tzv. learning-by-doing („učení se praxí“).

Zdroje:

<http://www.ctenarska-gramotnost.cz/medialni-vychova/mv-zahranici/mv-ve-svete>

United States Standards for Media Literacy Education: <http://www.medialiteracy.com/standards.htm>

Media Education in European Schools: <http://www.mediaed.org.uk/content/view/84/115/>

Media Education in Canada: An Overview: <http://www.media-areness.ca/>